

Memo

memonummer	1	
datum	15 februari 2017	
aan	D. van Mier	Gemeente Oisterwijk
van	M. Ruhé	CroonenBuro5
kopie		
project	Oisterwijk Stedenbouwkundig plan zwembad en sporthal Den Donk	
projectnr.	0253659.00	
betreft	Oplegnotitie Quicksan m.b.t. Wet Natuurbescherming	

Aanleiding

Gemeente Oisterwijk is voornemens om ten zuidwesten van Oisterwijk het sportpark Den Donk te herstructureren (ten behoeve van de komst van een nieuw zwembad, sporthal en eventueel aanleg sportvelden). Vooralsnog is de precieze uitwerking niet bekend maar er zijn wel enkele scenario's voorhanden. Ten behoeve van de in de verschillende scenario's mogelijk gemaakte ontwikkelingen is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. In dit licht is een Quicksan opgesteld (Croonenburo5, 2016a). In deze Quicksan is het voornemen getoetst aan de toentertijd geldende natuurwetgeving, namelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 (en het Natuurnetwerk Nederland; NNN). Per 1 januari 2017 is echter de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet heeft de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet 1998 (en Boswet) vervangen. Mogelijk heeft de wetswijziging invloed op de conclusies van de eerder opgestelde Quicksan. In voorliggende oplegnotitie is dit onderzocht en is het voornemen getoetst aan de Wet natuurbescherming.

Wijzigingen in de natuurbescherming

De Wet natuurbescherming brengt enkele wijzigingen met zich mee wat betreft natuurbescherming. Zo treedt in de nieuwe wet de provincie op als bevoegd gezag (met uitzondering van landelijke projecten waar het Rijk nog steeds het bevoegd gezag is). Inhoudelijk zijn als gevolg van de wetswijziging voornamelijk (maar niet uitsluitend) veranderingen opgetreden in de soortenbescherming (voorheen geborgd door de Flora- en faunawet). Zo zijn na de inwerkingtreding veel zeevissen, zoetwatervissen, dagvlinders en plantensoorten niet meer beschermd. Een aantal andere soorten zoals vlinder-, libellen- en plantensoorten hebben juist wel bij de inwerkingtreding van de Wnb een beschermde status gekregen. Daarnaast geldt voor een aantal soorten die voorheen op Tabel 1 van de Flora- en faunawet stonden (hiervoor gold standaard een vrijstelling), geen vrijstelling meer in bepaalde provincies. Deze laatste wijziging is ook relevant voor de provincie Noord-Brabant (waar het voorliggende plangebied in gelegen is). In deze provincie geldt vanaf 1 oktober 2017 geen vrijstelling meer voor de kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel).

Doel en methodiek

Het doel van voorliggende oplegnotitie is om te bepalen wat de gevolgen zijn van de wetswijziging voor de conclusies uit de eerder opgestelde Quicksan. Middels gegevens uit het NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna; 2012-2017 binnen een straal van 2500 meter rondom het plangebied) in combinatie met de kennis van de aanwezige biotopen en het voornemen is bepaald of binnen de invloedsfeer van het plan nieuw beschermde soorten voor kunnen komen. Gekeken is of sprake is van effecten op deze soorten. Daarna wordt bepaald wat de gevolgen van de wetswijziging zijn op soorten die reeds zijn behandeld in de Quicksan. Tot slot wordt ingegaan op de conclusies die getrokken zijn rond de gebiedenbescherming.

Soortbescherming

In de Wnb is de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;

3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

Met name in categorie 3 ('andere soorten') zijn een groot aantal soorten vermeld die voorheen nog geen beschermde status kenden. In onderstaande paragrafen wordt op basis van de bureaustudie middels NDFF en de biotopen in het plangebied ingeschat of hier nieuw beschermde soorten voor kunnen komen.

Nieuw beschermde insectensoorten

In het NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar twee waarnemingen bekend van één nieuw beschermde libelsoort en één waarneming van een nieuw beschermde vlindersoort; beiden vermeld in categorie 'andere soorten; onderdeel A' (in bijlage 1 zijn de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten opgenomen). Het gaat om de bosbeekjuffer en de grote vos. De bosbeekjuffer komt voor langs variërend stromende en zuurstofrijke bosbeken die gekenmerkt worden door een natuurlijke morfologie. Dergelijke beken komen niet voor binnen het invloedsgebied van voorliggend voornemen. De grote vos is een zeldzame vlinder in Nederland. Van de grote vos zijn de laatste jaren enkele exemplaren waargenomen, vermoedelijk zwervers uit het buitenland of vlinders van tijdelijke populaties (vlindernet.nl). De soort komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Dergelijk biotoop komt niet voor in het plangebied. De soort is in 2013 eenmaal waargenomen in het Natura 2000-gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen' (NDFF).

Negatieve effecten als gevolg van het voornemen op de bosbeekjuffer en grote vos is door het ontbreken van geschikt biotoop in het invloedsgebied van het voornemen uitgesloten. De overige nieuw beschermde insecten-, vlinder- en libellensoorten zijn niet in de nabijheid waargenomen en hebben allen tevens zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen. Dergelijke unieke biotopen komen niet voor binnen het plangebied. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Effecten zijn niet aan de orde.

Nieuw beschermde vissoorten

In het NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar geen waarnemingen vermeld van de nieuw beschermde vissoorten. Deze vissoorten hebben allen zeer specifieke, en unieke, biotoopeisen (zoals snelstromend water of brede rivieren). Dergelijke unieke biotopen komen niet voor binnen het plangebied. Het voorkomen van beschermde vissoorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Daarmee kunnen effecten op deze soorten ook worden uitgesloten.

Nieuw beschermde plantensoorten

In het NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar geen waarnemingen vermeld van nieuw beschermde plantensoorten in de omgeving van het plangebied. De soorten die vermeld staan op de conventie van Bern bijlage I hebben allen zeer specifieke standplaatsfactoren. Dergelijke standplaatsfactoren komen niet voor binnen het plangebied dat hoofdzakelijk bestaat uit verstoorde, gecultiveerde, agrarische en/of voedselrijke gronden. Het voorkomen van nieuw beschermde plantensoorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten. Effecten zijn niet aan de orde.

De nieuw beschermde plantensoorten die vermeld staan op de lijst 'onderdeel B' behorend bij de Wnb (zie bijlage 1) hebben meer uiteenlopende standplaatsfactoren. De natuurlijke biotopen binnen het plangebied worden voornamelijk gevormd door agrarische percelen of jonge bosschages grenzend aan door mensen verstoorde en betreden omgeving. Deze voedselrijke en verstoorde biotopen bieden geen geschikte standplaatsfactoren voor deze plantensoorten. Derhalve kan ook het voorkomen van beschermde plantensoorten genoemd op onderdeel B van de Wet natuurbescherming worden uitgesloten. Effecten zijn niet aan de orde.

Nieuw beschermde zoogdieren (kleine marterachtigen)

In het NDFF zijn in de afgelopen vijf jaar vier waarnemingen bekend van de bunzing (vermeld in categorie 'andere soorten; onderdeel A'). De habitatvoorkeur van de bunzing gaat uit naar een verstoringsarm kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. De overige kleine marterachtigen (hermelijn, wezel) kunnen in een grote verscheidenheid aan habitats voorkomen waar voldoende beschutting aanwezig is. Met name buitengebieden en natuurgebieden zijn bekende leefgebieden van de soorten. Binnen het plangebied is sprake van veel verstoring, van relatief geïsoleerd gelegen bosschages en van agrarisch percelen. Deze laatste vormen geen essentieel leefgebied door de alternatieven in de omgeving en het gebrek aan beschutting alhier. De relatief kleine en geïsoleerde groenstructuren in het plangebied vormen tevens geen optimaal leefgebied door de plaatselijke verstoring van het sportpark en de wegen. Daarnaast worden er nauwelijks groenvegetaties aangetast. Op basis van het ontbreken van optimaal leefgebied in combinatie met het ontbreken van waarnemingen van (hoge aantallen en soorten) kleine marterachtigen in de afgelopen 5 jaar in de (ruime) omgeving van het plangebied kunnen effecten op kleine marterachtigen uitgesloten worden.

[Wijzigingen Quickscan \(Croonenburo5, 2016a\)](#)

Uit de Quickscan is gebleken dat vleermuizen niet uitgesloten kunnen worden van het sportpark. Uit het aan de hand hiervan uitgevoerde vleermuisonderzoek (Croonenburo5, 2016b) is gebleken dat vier vleermuissoorten waargenomen zijn in het plangebied (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger), maar dat er geen zwaar beschermde verblijfplaatsen of essentiële foerageergebieden of vliegroutes aangetroffen zijn op de

locaties die voor het voorliggende plan relevant zijn. Vleermuizen kennen in de Wet natuurbescherming nog steeds een vergelijkbare beschermde status. Voorliggende conclusies wijzigen niet.

In de manege komen zeer waarschijnlijk verblijfplaatsen van de huismus voor (deze nestplaatsen zijn jaarrond beschermd). Nesten van de huismus kennen in de Wet natuurbescherming nog steeds een beschermde status. Indien aanpassingen aan de manege plaatsvinden dienen de aantallen vastgesteld te worden om eventuele passende mitigerende maatregelen te kunnen nemen. Een mogelijke wijziging ten opzichte van de Flora- en faunawet is dat, indien voldoende mitigerende maatregelen getroffen worden, geen ontheffing voor de soort meer aangevraagd hoeft te worden. De soort valt nu onder artikel 3.1 waardoor waarschijnlijk geen ontheffing meer nodig is voor eventuele verstoring op de soort (indien deze niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding). Voorheen werd vaak enkel voor verstoring een ontheffing aangevraagd (dit zou mogelijk bij de Wnb kunnen vervallen).

Let op: de Wet natuurbescherming is pas kort in werking waardoor deze conclusie over het niet hoeven aanvragen van een ontheffing, door het vooralsnog ontbreken van jurisprudentie, voorafgaand gecontroleerd dient te worden bij het bevoegd gezag (provincie Noord-Brabant).

De conclusies omtrent het zorgvuldig omgaan met algemeen voorkomende broedvogels blijft ook in de Wet natuurbescherming, overeind.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is, net als in de Flora- en faunawet, een zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Hier treden geen veranderingen op ten opzichte van eerdere wetgeving.

Gebiedenbescherming

De veranderingen wat betreft gebiedsbescherming zijn in de Wet natuurbescherming marginaal en hebben voor dit concrete plan geen consequenties. De conclusies uit de Quicksan blijven gelijk.

Conclusie

De inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 leidt marginaal tot verandering van de conclusies gesteld in de reeds opgestelde Quicksan (Croonenburo5, 2016). Enkel de conclusies omtrent de huismus kunnen mogelijk gewijzigd zijn; dit is echter op procedureel vlak. Zo kan er gelden dat er voor de soort, bij eventuele toekomstige aantasting van de verblijfplaatsen en bij het treffen van voldoende mitigerende maatregelen, geen ontheffing Wnb aangevraagd hoeft te worden. (Dit dient echter tijdig gecontroleerd te worden bij het bevoegd gezag). De (overige) gestelde conclusies en aanbevelingen blijven onverminderd van kracht.

Bronnen

- Croonenburo5, 2016a. Quicksan flora en fauna, Stedenbouwkundige scenario's Sportpark Den Donk. Datum: 21 juli 2016.
- Croonenburo5, 2016b. Nader onderzoek vleermuizen Stedenbouwkundige scenario's Sportpark Den Donk.

Websites:

NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna)

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
16-02-2017	Definitief	M. Korthorst	16-02-2017

Bijlage 1: Beschermde soorten Wnb

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden. Info tabel: Ingekorte lijst vogelsoorten Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort door alleen die vogels op te nemen die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden. Dwaalgasten en overwinteraars zijn uit de lijst verwijderd.

Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
Bergeend	Grote stern	Rietgors
Bergfluit	Grote zilverreiger	Rietzanger
Bijeneter	Havik	Rode wouw
Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
Boerenzwaluw	Huiszwaluw	Roodborsttapuit
Bontbekplevier	IJsvogel	Roodhalsfuut
Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
Bonte vliegenvanger	Klapekster	Sijs
Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
Boomkruiper	Kleine barmstij	Slechtvalk
Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
Bosuil	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
Braamsluiper	Kluut	Steenuil
Brandgans	Kneu	Steltkluut
Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
Cetti's zanger	Kraanvogel	Tijftjaf
Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluit
Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
Dwergstern	Kwak	Visarend
Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
Fitis	Matkop	Wespendief
Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
Gekraagde roodstaart	Nachtzwaluw	Witbandkruisbek
Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
Glanskop	Oeverloper	Woudaap
Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
Grasmus	Oeverzwaluw	Zwarte mees
Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
Griel	Poelruiter	Zwartkop
Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling		

Tabel B. Soorten (niet zijnde vogels) die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren-landzoogdieren	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Insecten-dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren-vleermuizen	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestart
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Insecten-haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Insecten-kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Insecten-libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Insecten-nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren-zeezoogdieren	walrus
Reptielen	dikkopschildpad		bulrug
	kemp's zeeschildpad		gewone vinvis
	lederschildpad		bruinvis
	soepschildpad		dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfin
	muurhagedis		gewone dolfin
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten-bladmossen	geel schorpioenmos		grijze dolfin
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
Sporenplanten-varens	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuimelaar
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn
	platte schijfhoren		witsnuitdolfijn
Zaadplanten	liggende raket		noordse vinvis
	drijvende waterweegbree		potvis
	groenknolorchis		butskop
	kruipend moerasscherm		dwergvinvis
	zomerschroeforchis		griend
			spitsdolfijn van gray

Tabel C. "Overige Soorten" onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a. Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn.

Zoogdieren	Waterspitsmuis	Donker pimpernelblauwtje
Aardmuis*	Wezel**	Duinparelmoervlinder
Boommarter	Wild zwijn	Gentiaanblauwtje
Bosmuis*	Woelrat*	Grote parelmoervlinder
Bunzing**	Amfibieën	Grote vos
Damhert	Alpenwatersalamander	Grote vuurvinder
Das	Bruine kikker*	Grote weerschijnvlinder
Dwergmuis*	Gewone pad*	Iepenpage
Dwergspitsmuis*	Kleine watersalamander*	Kleine heivlinder
Edelhert	Meerkikker*	Kleine ijsvogelvlinder
Eekhoorn	Middelste groene kikker*	Kommavinder
Egel*	Vinpootsalamander	Pimpernelblauwtje
Eikelmuis	Vuursalamander	Sleedoornpage
Gewone bosspitsmuis*	Reptielen	Spiegeldikkopje
Gewone zeehond	Adder	Veenbesblauwtje
Grote bosmuis	Hazelworm	Veenbesparelmoervlinder
Grijze zeehond	Levendbarende hagedis	Veenhooibeestje
Haas*	Ringslang	Veldparelmoervlinder
Hermelijn**	Vissen	Zilveren maan
Huisspitsmuis*	Beekdonderpad	Libellen
Konijn*	Beekprik	Beekkrombout
Molmuis	Elrits	Bosbeekjuffer
Ondergrondse woelmuis*	Europese rivierkreeft	Donkere waterjuffer
Ree*	Gestippelde alver	Gevlekte glanslibel
Rosse woelmuis*	Grote modderkruiper	Gewone bronlibel
Steenmarter	Kwabaal	Hoogveenglanslibel
Tweekleurige bosspitsmuis*	Dagvlinders	Kempense heidelibel
Veldmuis*	Aardbeivlinder	Speerwaterjuffer
Veldspitsmuis	Bosparelmoervlinder	Kevers
Vos*	Bruin dikkopje	Vliegend hert
	Bruine eikenpage	

Tabel D. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c

Planten	Groene nachtorchis	Roggelelie
Akkerboterbloem	Groensteel	Rood peperboompje
Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rozenkransje
Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Ruw pazelzaad
Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Scherpkruid
Berggamander	Honingorchis	Schubvaren
Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubzegge
Blaasvaren	Kalketrip	Smalle raai
Blauw guichelheil	Karthuizeranjer	Spits havikskruid
Bokkenorchis	Karwijselie	Steenbraam
Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Stijve wolfsmelk
Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stofzaad
Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Tengere distel
Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere veldmuur
Breed wollegras	Knollathyrus	Trosgamander
Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Veenbloembies
Dennenorchis	Korensla	Vliegenorchis
Dreps	Kranskarwij	Vroege ereprijs
Echte gamander	Kruiptijm	Wilde averuit
Franjgentiaan	Lange zonnedaauw	Wilde ridderspoor
Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde weit
Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wolfskers
Getande veldsla	Muurbloem	Zandwolfsmelk
Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zinkviooltje
Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zweedse kornoelje
Gladde zegge	Pijlscheefkalk	